

การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา

**Management Information System for
Primary Schools Administration
in Changwat Yala**

**เทียนชัย ธารวัชรศาสตร์
Teinchai Tharawatcharasart**

**วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Education Thesis in Educational Administration
Prince of Songkla University**

2543

เลขหมู่	T58.6	ท83	2543
Bib Key	206276		
	2.5 ม.ค. 2544		

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์	การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา
ผู้เขียน	นายเทียนชัย ธาราวัชรศาสตร์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของปัจจัยในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน การดำเนินงานตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ระดับการนำสารสนเทศไปใช้ในการบริหารโรงเรียนตามภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน และรวบรวมปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดการประถมศึกษาจังหวัดยะลา จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการสภาพความพร้อมของปัจจัย ในการจัดระบบสารสนเทศ ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับระดับการนำสารสนเทศไปใช้ในการบริหารโรงเรียน และตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสอบถามปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 4 เท่ากับ .97 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สภาพความพร้อมของปัจจัยในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน
 - ด้านบุคลากร โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีบุคลากรรับผิดชอบงานสารสนเทศ 1 คน โรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ 2 คนขึ้นไป บุคลากรที่รับผิดชอบงานสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ นอกจากรับผิดชอบงานสารสนเทศแล้วยังต้องทำการสอน และปฏิบัติงานอื่นอีกด้วย และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับงานระบบสารสนเทศ
 - ด้านงบประมาณโรงเรียนทุกขนาดไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดระบบสารสนเทศโดยตรง
 - ด้านวัสดุอุปกรณ์โรงเรียนทุกขนาดมีวัสดุสำนักงาน เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร และส่วนใหญ่ไม่มี เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ และ เครื่องคอมพิวเตอร์

2. การดำเนินงานตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการรวบรวมข้อมูลโรงเรียนทุกขนาดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายรวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลตามความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด โดยใช้แหล่งข้อมูลจากครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชา และจากหลักฐานบัญชีหรือทะเบียนของโรงเรียน การตรวจสอบข้อมูลมีการเปรียบเทียบกับข้อมูลในเรื่องเดียวกัน อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบความเป็นไปได้ของข้อมูล ด้านการประมวลผลโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ประมวลผลด้วยมือ และเครื่องคิดเลข ใช้ค่าสถิติร้อยละและผลรวมในการประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล โรงเรียนทุกขนาดเก็บรักษาข้อมูลไว้ตามลักษณะงาน 6 งาน และจัดเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มเอกสาร การนำเสนอข้อมูล โรงเรียนทุกขนาดนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบรายงานประจำปี มีการเผยแพร่ข้อมูลเป็นรายภาคเรียน และนำเสนอเทคโนโลยีไปใช้ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน

3. การนำเสนอเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามภารกิจงาน 6 งาน โดยภาพรวมและทุกงานอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดเล็กนำเสนอเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารโรงเรียนโดยรวมและทุกงานอยู่ในระดับปานกลางโดยที่งานธุรการและการเงินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนขนาดกลางนำเสนอเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง งานธุรการและการเงินอยู่ในระดับมากงานอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่นำเสนอเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

4. ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านปัจจัยมีปัญหาดนุคุณากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ ขาดแคลนงบประมาณ และขาดวัสดุอุปกรณ์ ด้านกระบวนการจัดระบบสารสนเทศมีปัญหารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลไม่แน่นอน ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลน้อย การเก็บรักษาสารสนเทศไม่เป็นสัดส่วน ข้อมูลเก่าชำรุดสูญหาย การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศไม่น่าสนใจ ด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้มีปัญหาไม่ค่อยนำข้อมูลไปใช้ ข้อมูลผิดพลาดไม่เป็นปัจจุบัน

Thesis Title	Management Information System for Primary Schools Administration in Changwat Yala
Author	Mr. Teinchai Tharawatcharasart
Major Program	Educational Administration
Academic Year	2000

Abstract

This research was intended to investigate the promptness of the components of the Management Information System (MIS) for school administration, the MIS data management process, the level of information utilization, and the problems of MIS implementation in primary schools. Research data were classified by school sizes : small, medium and large. The population of this research was 211 primary school administrators under the Office of Yala Provincial Primary Education. The research instrument was a questionnaire consisting of 5 parts. Part I was a checklist on the respondents' background information. Part II was a checklist on the promptness of the MIS components for school administration. Part III was a checklist on the MIS data management process. Part IV was a rating-scale questionnaire on the level of information utilization, the reliability of which was 97 and Part V contained open-ended questions on the problems pertaining to MIS implementation in primary schools. Percentages, arithmetic mean and standard deviation were used in data analysis. The research findings were as follows:

1. Promptness of the MIS Components : with respect to personnel, small and medium schools had only one personnel in charge of the MIS while large schools had two or more personnel. Apart from the MIS assignment, these personnel were engaged in teaching and other school obligations. In addition, most of them received no training on MIS. With respect to budget, all schools had not been directly allocated budget for MIS. With respect to hardware and other resources, all schools had only

office supplies, typewriters and cabinets. Most schools did not have copy machines, over-head projector, slide projector nor computers.

2. MIS data management process : with respect to data collection, schools of all sizes collected data for school planning and policy making, and also at the demand of the Office of Yala Provincial Primary Education. Data were drawn from class masters or teachers as well as school records. With respect to verification, similar data were compared for relatedness and plausibility. With respect to processing, all schools processed data manually or with the calculators, using percentages and summation. With respect to storage, all schools stored data by types of work; data were put on files. With respect to presentation, all schools presented the data in the form of annual reports. Information was disseminated by semester and was utilized for policy determination.

3. The level of information utilization in the school tasks, by overall and for each of the six types of work was moderate. Information utilization of small schools, by overall and for each type of work, was moderate. However, utilization for general and financial affairs had the highest mean. Medium schools utilized information for administration at a moderate level. Utilization for general and financial affairs was at a high level, and for other affairs it was at a moderate level. Large schools utilized information for administration, by overall, at a high level; for academic affairs at a moderate level and for other affairs at a high level.

4. Problems of MIS implementation in primary schools : with respect to MIS components, the schools lacked personnel knowledgeable in MIS, budget, and hardware and resources. With respect to data management process, the problems included inconsistent formats of filing, lack of filing and processing knowledge, non-proportional storage, loss and damage of data, uninteresting data presentation, and incorrect and out-dated information. With respect to utilization the information was rarely used for administration.